

У ЧОРНУХИНСЬКОМУ МУЗЕЇ СКОВОРОДИ О НОВИЛИ ЕКСПОЗИЦІЮ

295-річчя від дня Григорія Сковороди його музей у Чорнухах зустрічатиме оновленим.

Упродовж останніх 5 років у співпраці з харківськими фахівцями кипіла робота над створенням нової експозиції літературної частини музею. Тепер паралельно з біографією Григорія Сковороди відвідувачі музею знайомлять і з його творчістю. Кожна зала презентує окрему філософську тезу через об'ємний модуль

Фонд Чорнухинського літературно-меморіального музею налічує понад 5 тисяч експонатів. Але експозиція поповнилася і новими експонатами. Зокрема, художник Микола Лисенко спеціально для музею створив 3D модель дитинця

старих Чорнух. Також презентована перша збірка творів Григорія Сковороди 1861 року й одне із перших видань, присвячених його філософії, – «Народний філософ-учитель Г.С. Сковорода: його життя та діла» Григорія Тисяченка (1922 рік).

– Усі знають купюру номіналом 500 грн. Крім портрета Григорія Сковороди, там можна ще побачити водограй «Нерівна усім рівність». У нас він представлений в об'ємному варіанті. З центральної посудини, яка символізує Бога, фонтан б'є струменями в інші горщики. Вони всі рівні тим, що наповнені, але водночас різні, бо наповнені з різних струменів і мають різний об'єм, – пояснила під час презентації нової експозиції науковий працівник Чорнухинського літературно-меморіального музею Г.С.Сковороди Тетяна Гринь. – Також у нас є кіль-

ка примірників старих свідоцтв, які видавали після закінчення церковнопарафіяльних шкіл. Вони дещо пізніші за добу Сковороди, але оригінальні.

Представлені в оновленій експозиції й кілька скульптур Сковороди. Робота Гельмана вражає датою створення – 1942 рік. Навіть в умовах війни до ювілею філософа готувались і відзначали його. Цього ж року і скульптура київського майстра Івана Зноби, виготовлена монолітом зі стовбура дикої груші.

– За скульптурою є тинь. Сковорода вважав, що за тиню не можна пізнати людину, що істина – всередині. Відштовхуючись від цього, філософ говорить, що світ, який нас оточує, це теж підніжжя боже. Він ділить світ на три: макрокосм – наш Всесвіт. І два менші мікросвіти – це людина зі своїм непізнаним до кінця внутрішнім світом і другий світ – символічний, до якого мудрець відносить Біблію. Як людина, так і ці три світи мають дві натури – видиму та невидиму, – пояснює філософське навантаження модулю Тетяна Гринь. – Ще одне погруддя мудреця у нашому музеї – його перше скульптурне зображення, яке з'явилося у Чорнухах. Це робота Івана Кавалерідазе 1922 року, коли й Чорнухинську школу назвали іменем Григорія Савича. Погруддя було на місці садиби мудреця – у сквері нашої міністерської школи.

Відвідувачам пропонують квест – відімкнути садибу специфічним ключем

В одному з залів Чорнухинського музею можна побачити три манекени. Вони символізують концепцію середньої праці. Філософ ділив людство на три, найбільш чисельні, групи за професіями. Це виробники, зокрема, землероби, воїни, які все охороняли, і богослови, які вчили життя. Григорій Сковорода доводив, що важливо займатися тим, для чого створений. Найвищою кастою він вважав богословів, які самі повинні навчатися довго, щоб навчати інших. І якщо цивільні закони тягнуть до чогось силою, то богослови виховують внутрішній світ і людина все робить добровільно.

– Також в оновленій експозиції представлений філософський модуль із зображенням горіхів – зіпсованого і нормального. Так от порожній горіх, як людина без серця – трактус Сковорода. Живе без змісту й нікому непотрібний. У розмаїтті професійних шляхів усе одно кожна людина обирає один із двох шляхів. Або направо – правий шлях, або наліво – шульський, що означає свинячий, поганий шлях. Умовно кажучи, рай і пекло, – додає Тетяна Гринь. – У цьому модулі презентовані малюнки з творів Сковороди – він не був їх автором, а тільки використав. Це підказки, як правильно жити. Наприклад, Купідон, який тримає планету, символізує те, що весь світ тримається на любові. Мушля, яка свій скарб ховає всередині, означає, що людина має шукати себе всередині. А нарцис, який милується своїм зо-

браженням у воді, не задумується над тим, що внутрішня людина цінніша і багатша.

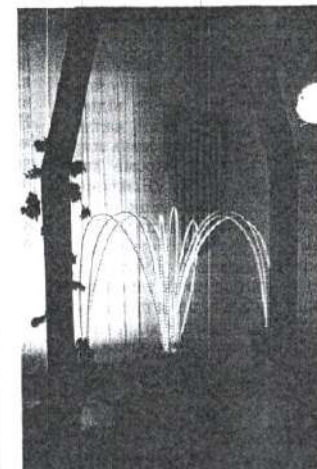
У модулі «Брама до премудрості» Григорій Сковорода знаходиться з одного боку, а відвідувачі музею – з другого. Але філософ прагне ділитися своєю мудрістю і закликає переходити на його бік. Тож відвідувачам музею також пропонують пройти цікавий квест – відімкнути специфічним ключем садибу Сковороди. Це доволі складно й не всім вдається, як і пізнання його філософії.

Крім того, на території музею з'явився Сад божественних пісень або, як його ще називають, Сад сутностей чи Сад тихої надмудрості. Пройшовши в нього через арку, переступивши перелаз, шукаєш себе справжнього, внутрішнього.

Марина ФРАНЧУК

«Народний філософ-учитель Г.С. Сковорода його життя та діла» Григорія Тисяченка (1922 рік)

Фонтан «Нерівна усім рівність»

Скульптура київського майстра Івана Зноби

«Брама до премудрості»

Концепція середньої праці

Модуль з горіхами

